

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi
erik.asplund@lvm.fi
aino.still@lvm.fi

Lausunto
04.09.2018

1/2
TEM/1427/03.01.08/2018

Viite: Lausuntopyyntö 6.7.2018 (LVM/1828/03/2017 ja LVM019:00/2018)

LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI AJONEUVOLAIN 16 JA 64 A §:N MUUTTAMISESTA SEKÄ ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI / RASKAAT MOOTTORIKELKAT

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ajoneuvolain 16 ja 64 a §:n muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi, jolla sallittaisiin nykyistä painavimmat moottorikelkat (raskas moottorikelkka). Työ- ja elinkeinoministeriö lausuu asiasta seuraavaa.

Hallituksen esityksessä kuvataan, että esitettäviä raskaita moottorikelkkoja, joiden massa olisi 500 – 800 kg, käytettäisiin matkailuyritysten toimesta, jolloin asialla on liittymäpintaa kuluttajaturvallisuuteen ja matkailuelinkeinon. Kuluttajien turvallisuuden tulee olla lähtökohta lainsäädäntöä kehitettäessä ja matkailupalveluita järjestettäessä. Matkailupalveluiden hyvä turvallisuustaso on edellytys ja kilpailuvaltti alan elinkeinon suotuisalle kehittämiselle Suomessa.

Voimassaolevan lain mukaisessa moottorikelkassa saa kuljettajan lisäksi olla kydyssä kaksi henkilöä. Esitettävässä raskaassa moottorikelkassa saisi olla kuljettajan lisäksi neljä matkustajaa. Hallituksen esityksen sivulla 11 todetaan, että raskaalla moottorikelkalla ja siihen kytketyllä perävaunulla voisi kuljettaa kuljettajan lisäksi arviolta noin 8 - 19 matkustajaa. Tämä henkilömäärä on huomattavasti enemmän kuin mitä tavallisella moottorikelkalla ja perävaunulla on lainsäädännön ja suorituskyvynkään puolesta mahdollista kuljettaa. Mainittu 8 - 19 matkustajaa on varsin suuri matkustajamäärä verrattuna vaikkapa maantieliikenteeseen. Tavanomaisella B-kortilla saa autossa kuljettaa kuljettajan lisäksi enintään kahdeksaa henkilöä. Sitä suuremmat henkilömäärät siirtyvät ammatti-liikenteen puolelle, jolloin on oltava linja-autokortti ja ammattipätevyys.

Esityksen mukaan ainoa rajoite raskaan moottorikelkan kohdalla ajamisessa on ajokorttiluokka, joka vaatimus olisi sama kuin tavalliselle moottorikelkalle, eli ns. T-luokan ajokortti. T-luokan kortti on tarkoitettu työkoneita kuten traktoria ja nykymallista moottorikelkkaa kuljettamaan. Työkoneita ei ole tarkoitettu lähtökohtaisesti henkilöiden kuljettamiseen, eikä T-luokan ajokortin saamisen edellytyksenä ole henkilökuljetukseen liittyvien erityispiirteiden tuntemusta ja osaamista. Lisäksi B-ajoluvan omaavat saavat ajaa traktoria ja moottorikelkkaa. T-luokan kortin voi saada 15-vuotias henkilö. Näin ollen olisi mahdollista että 15-vuotias kuljettaisi nyt

esitettävää raskasta moottorikelkkaa, jonka perässä voisi olla perävaunu ja kuljettajan lisäksi yhteensä lähes kaksikymmentä henkilöä kyydissä. On syytä ottaa huomioon, että ajokorttilain 4 §:n mukaan ajoneuvot, jotka on suunniteltu ja valmistettu kuljettamaan kuljettajan lisäksi enemmän kuin kahdeksan henkilöä, edellyttävät D-luokan ajokorttia.

Moottorikelkkareiteillä on muutakin liikennettä, kuten maantiellä. Lisäksi moottorikelkalla liikuttaessa erityispiirteenä on jäällä ajaminen, jossa riskinä on mm. sulaan ajaminen tai jään pettäminen. Hallituksen esityksen osiassa vaikutukset liikenneturvallisuuteen käsitellään jään kantavuutta kelkkojen alla. Parinkymmenen ihmisen kuljettaminen yhdellä kelkka-reki-yhdistelmällä on jo huomattava riskikeskittymä, verrattuna esimerkiksi maantiiliikenteeseen.

Raskaita moottorikelkkoja arvioitaisiin esityksen mukaan tulevan korkeintaan muutama tuhat ja olisivat ilmeisesti merkittävästi tavanomaisia moottorikelkkoja kalliimpia. Hallituksen esityksen luonnoksesta ei käy selville, olisiko tarkoitus jollain tavalla rajata sitä, kuka saisi kuljettaa raskasta moottorikelkkaa. Kuljettajana voisi toimia kuka tahansa (kunhan on T-luokan ajokortti), kelkkasafarilla asiakaskin eli turisti. Valmistelijoiden ajatus lienee ollut, että raskasta moottorikelkkaa kuljettaisi palvelun tarjoajan henkilökunta. Tämä olisi varmasti myös yrityksen etu, ottaen huomioon mahdolliset tavanomaista suuremmat riskit ja kaluston hinta.

Arvioitaessa matkailupalveluissa suuren asiakasjoukon kuljettamista raskaalla moottorikelkalla ja perävaunulla voidaan toiminta osin rinnastaa puolustusvoimissa käytössä olevien telakuorma-autojen käyttöön henkilökuljetuksissa. Puolustusvoimien telakuorma-auton etuvaunussa saa kuljettajan lisäksi olla viisi henkilöä ja takavaunussa 12 henkilöä eli kuljettajan lisäksi enintään 17 henkilöä. Telakuorma-auton, jossa on pääsääntöisesti umpikoppi ja leveät telat etu- ja takavaunussa, suurin sallittu ajonopeus 40 km/h. Ajo-oikeusvaatimuksena on B-luokka, lisäksi kuljettajille koulutetaan puolustusvoimien B-ajolupa ja tyyppilupa, varusmiehelle yhteensä 76 tunnin koulutus maksimissaan.

Työ- ja elinkeinoministeriö esittää, että esityksen jatkovalmistelussa raskaiden moottorikelkkojen osalta henkilöturvallisuusseikkoihin ja riskeihin perustuen harkittaisiin esitettyä tehokkaampia riskienhallintakeinoja. Nämä voisivat liittyä esimerkiksi kuljetettavien henkilöiden enimmäismäärään, raskaan moottorikelkan kuljettajan vähimmäisikään, raskaiden moottorikelkkojen ajokorttiluokkavaatimukseen, kuljettajan kokemukseen ja osaamistasoon sekä perävaunua vedettäessä suurimpaan sallittuun ajonopeuteen.

Antti Neimälä
ylivohtaja

Tomi Lounema
kaupallinen neuvos